

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/110/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723211244
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723211244.1

Uznesenie

Okresný súd Poprad, vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená opatrovníkom pre konanie Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, XXX XX F., pr. zast. JUDr. Martin Bašista, advokát, Štefánikova 8, 058 01 Poprad, a otec G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, XXX XX I., v konaní začatom na návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

- I. Súd návrh z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. dieťaťa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadala zveriť dieťa do svojej osobnej starostlivosti, upraviť styk otca s maloletým dieťaťom a upraviť výšku výživného zo strany otca na sumu 100,- eur mesačne s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do skončenia veci, vedenej na OS Poprad pod sp. zn. 15P/75/2023 o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom mal. dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti a na základe rozsudku Okresného súdu Poprad pod sp. zn. 14P/145/2022 boli upravené rodičovské práva a povinnosti k mal. dieťaťu a schválená rodičovská dohoda o striedavej starostlivosti rodičov o maloletú v týždňových intervaloch. Následne po realizácii tejto striedavej starostlivosti bolo zistené, že dieťaťu takéto striedanie vôbec nevyhovuje a je potrebné ustáliť jeho výchovné prostredie. Matka poukázala na to, že medzi ňou a otcom dieťaťa sú významné nedorozumenia, ktoré sa týkajú predovšetkým vzťahu medzi rodičmi. Otec prejavuje negatívny postoj voči nej ako matke, negatívne sa vyjadruje o jej osobe aj pred mal. dieťaťom, medzi rodičmi dochádza k slovným útokom počas procesu preberania a odovzdávania dcéry. Matka má za to, že otec svojím správaním ohrozuje stabilitu a harmóniu starostlivosti o dieťa. Matka uviedla, že medzi nimi došlo k výraznému zhoršeniu vzájomných vzťahov, čo sa prejavilo vážnym narušením komunikácie medzi ňou a otcom dieťaťa. Matka má za to, že otec sa systematicky snaží ovplyvniť dieťa proti nej, vytvárať prekážky vo vzťahu k nej ako matke, manipulovať dieťa a vytvoriť tak následne nezdravý a nepriaznivý vzťah dieťaťa k nej ako matke. Takéto nezdravé správanie sa následne vyvoláva problémy aj počas bežnej starostlivosti, kedy ju má matka v rámci striedavej starostlivosti a problémy sú aj pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa. Otec dieťaťa neustále vyvoláva maloletej, kontroluje aktivity a okolnosti, čo má výrazne negatívny vplyv na psychický stav a pohodu mal. dieťaťa. Takouto formou narúša zdravý vývoj a výchovu dieťaťa a preto je potrebné dočasne upraviť pomery a eliminovať nepriaznivé výchovné pôsobenie otca na dieťa. Matka bližšie opísala aj situácie, ktoré nastali pri odovzdaní a prevzatí dieťaťa. Má za to, že otec predstavuje osobu, ktorá sa snaží prostredníctvom dieťaťa vyvíjať neprimeraný psychický tlak ako na ňu – matku dieťaťa, tak aj na maloletú. Na základe toho matka navrhla uskutočnenie vyšetrenia duševného psychického stavu oboch rodičov, pretože toto je nevyhnutné na posúdenie adekvátnosti a bezpečnosti prostredia, v ktorom sa dieťa momentálne nachádza. Matka poukázala na to, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia podáva najmä z dôvodu ochrany a zabezpečenia najlepšieho záujmu mal. dieťaťa a na naliehavú

potrebu zabezpečiť jej fyzickú a psychickú pohodu, preto žiada zveriť dieťa do jej starostlivosti, upraviť styk otca každý párný víkend v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod., otca zaviazat' výživným vo výške 100,- eur mesačne.

3. Na tunajšom súde prebieha konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. A. B. pod sp. zn. 15P/75/2023. Tento návrh bol podaný zo strany otca. Následne matka podala návrh na zverenie dieťaťa do svojej výlučnej starostlivosti a toto konanie bolo zapísané pod sp. zn. 16P/22/2023. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o tých istých účastníkov konania a predmetom konania je úprava rodičovských práv a povinností k mal. A. B., súd spojil tieto dve konania na spoločné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 15P/75/2023. Na pojednávaní dňa 27.9.2023 vo veci 15P/75/2023 bolo zistené, že medzi rodičmi je vážny rodičovský konflikt, ktorý veľmi negatívne vplyva na mal. dieťa. Obaja rodičia uviedli, že striedavá starostlivosť pre mal. dieťa nie je vhodným riešením. Navyše maloletá začala navštevovať prvý ročník J. K. L. M. N. F. a teda na strane dieťaťa je výrazná zmena pomerov, ktorú je potrebné zobrať do úvahy.

4. Otec uviedol, že žije v rodinnom dome vo Veľkej Lomnici, jedná sa o novostavbu, ktorá zatiaľ nie je skolaudovaná, avšak v tomto rodinnom dome spolu s dieťaťom býva. Dieťa má vytvorené všetky podmienky pre svoj riadny a zdravý vývoj. Keď je maloletá v jeho starostlivosti, denne ju do školy dovezie a po ňu aj do školy príde a dieťa trávi následne čas u neho, venuje sa jej, pomáha pri príprave na vyučovanie a podobne. Zároveň uviedol, že informácie podané zo strany matky nie sú pravdivé a napríklad aj v čase kedy dieťa nemohol odovzdať matke zo zdravotných dôvodov a s dieťaťom musel ísť na pohotovosť a matka riešila situáciu tak, že uvedenú vec oznámila polícii a došlo v sprievode policajtov. Taktiež otec poukázal na sms-komunikáciu medzi ním a matkou, z ktorej vyplýva, že majú odlišné názory na veľa vecí a to aj na to, ako vytvoriť dieťaťu najlepšie prostredie pre jeho starostlivosť a výchovu.

5. Matka dieťaťa žije v jednoizbovom byte v podnájme v Poprade spolu s mal. dieťaťom. Aj na jej strane sú vytvorené podmienky pre riadny a zdravý vývoj dieťaťa. Maloletú matka prihlásila aj na tanečný krúžok, ktorý bude mať dvakrát do týždňa. Bolo zistené, že rodičia sa nevedia zhodnúť ani na tom, či dieťa má navštevovať školský klub, matka v tomto vidí možnosť socializovať sa, nájsť si kamarátov aj pri hre v školskom klube. Otec dieťaťa vysvetľuje, že pokiaľ tam nechce chodiť, tak nemusí, že nemusí chodiť ani na obedy, ak jej nechutia a že po dieťa príde hneď po ukončení vyučovania. Obaja rodičia taktiež na pojednávaní súhlasili s tým, aby vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie, hlavne v oblasti osobnostných predpokladov toho ktorého rodiča na výchovu a starostlivosť o dieťa. Matka tiež poukázala na to, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia podávala z toho dôvodu, aby dieťa nebolo vystavované ďalším tlakom zo strany druhého rodiča, k jej dehonestácii zo strany otca a to až do doby, pokiaľ nebude právoplatne rozhodnuté o úprave rodičovských práv.

6. Kolízny opatrovník vzhľadom na vyjadrenia oboch rodičov sa stotožnil s názorom, že je potrebné vykonať znalecké dokazovanie. V rámci šetrenia pomerov toto bolo vykonané v domácnostiach oboch rodičov a taktiež bol vykonaný pohovor s maloletou v oboch prostrediach. Obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť o dieťa. Maloletá sa vyjadrovala, že chce byť s oboma rodičmi, pokiaľ však boli v domácnosti otca, dieťa uviedlo, že chce byť radšej v starostlivosti svojho otca a s mamkou sa chce stretávať. V tomto štádiu je však veľmi ťažko určiť, či sa jedná o názor dieťaťa, ktorý by vedelo jasne vyjadriť, alebo bolo dieťa zmanipulované. Aj z týchto dôvodov je vhodné nariadiť znalecké dokazovanie a posúdiť osobnostné predpoklady na výchovu zo strany oboch rodičov. Kolízny opatrovník apeloval na oboch rodičov, aby ustálili daný stav, pokiaľ nebude rozhodnuté v predmetnej veci a korigovali svoje správanie, pretože nie je vhodné a mal. dieťa tým najviac trpí. Dieťa je vystavené stresu a aj neskôr môže dôjsť k vážnym zásahom do jeho psychiky.

7. Na predmetnom pojednávaní sa následne rodičia dohodli o tom, že odovzdanie a prevzatie mal. dieťaťa v rámci realizácie striedavej starostlivosti bude prebiehať v školskom zariadení a to tak, že rodič, u ktorého končí striedavá starostlivosť dieťa odvedie v pondelok ráno do školy a následne rodič, u ktorého začína striedavá starostlivosť si dieťa vyzdvihne po ukončení vyučovacieho procesu v školskom zariadení v pondelok popoludní. Tým by sa mal eliminovať konflikt rodičov pri prevzatí a odovzdávaní dieťaťa a dieťa by nemalo byť vystavené ďalšiemu stresu.

8. Podľa § 2 CMP s použitím ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 367 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (1). O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví (2).

12. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočnosti odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 3/2010).

13. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení je rozhodnutím dočasnej povahy predpokladajúcim aspoň osvedčenie danosti práva alebo osvedčenie ohrozenia tohto práva, ktoré neprejudikuje práva a povinnosti účastníkov a preto nemôže nahrádzať konečné rozhodnutie vo veci samej a poskytnúť účastníkom definitívnu ochranu. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia je skutočnosť, že je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Pre potrebu dočasnej úpravy účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem mal. dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu mal. dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vláh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Vychádzajúc z predmetného návrhu a predložených listinných dokladov, z výpovedí rodičov a kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 27.9.2023 v konaní sp. zn. 15P/75/2023 mal súd preukázané, že medzi rodičmi je vážny rodičovský konflikt, ktorý zasahuje aj do výkonu osobnej starostlivosti toho-ktorého rodiča v rámci striedavej starostlivosti. Je zrejmé, že striedavá starostlivosť týmto spôsobom nie je v súčasnosti v najlepšom záujme mal. dieťaťa, keďže rodičia nevedia ustáliť a korigovať svoje správanie vo vzťahu k druhému rodičovi. Súd preto aj v zmysle návrhu oboch rodičov a kolízneho opatrovníka v konaní o zmenu úpravy rodičovských práv nariadil vo veci znalecké dokazovanie s tým, aby bolo zrejmé, ktorý z rodičov mal lepšie osobnostné predpoklady pre starostlivosť o dieťa a akým spôsobom by bolo najvhodnejšie upraviť rodičovské práva a povinnosti k mal. dieťaťu. V tomto štádiu nie je možné vyhodnotiť starostlivosť toho – ktorého rodiča ako vhodnejšiu pre mal. dieťa. Z tohto pohľadu teda aj súd pristupoval k návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia. Nie je možné posúdiť, či starostlivosť zo strany matky je v tomto štádiu najvhodnejším riešením pre maloletú. Treba zobrať do úvahy aj tú skutočnosť, že dieťa začalo navštevovať prvý ročník základnej školy. Pre každé dieťa je nástup do školy veľmi dôležitým krokom, ktorý by rodičia mali dieťaťu uľahčiť, vytvoriť vhodné prostredie, podmienky pre to, aby dieťa sa mohlo spokojne na vyučovanie pripraviť, aby si vedelo nájsť svoje miesto medzi ostatnými deťmi, nadviazať vzťahy, vedieť sa správať v kolektíve a podobne. Za týmto účelom práve rodičia by mali vytvoriť čo najvhodnejšie prostredie pre dieťa, kde by sa cítilo bezpečne, prijaté a ktoré by bolo láskyplné. Vzhľadom k tomu, že v súčasnosti nie je možné na základe doterajšieho dokazovania toto prostredie ustáliť, súd návrh matky zamietol. V tomto smere je potrebné poukázať aj na výpoveď kolízneho opatrovníka, ktorý apeloval na oboch rodičov v súvislosti

s ustálením svojho správania a vytvorení čo najlepšieho a najvhodnejšieho prostredia pre maloletú. Nakoľko sa obaja rodičia dohodli o možnosti odovzdávania a preberania dieťaťa v školskom zariadení, je tu predpoklad, že budú eliminované konflikty pri odovzdávaní a preberaní dieťaťa. V tomto štádiu teda súd pokladá návrh na vydanie neodkladného opatrenia za predčasný a nedôvodný, preto ho zamietol a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Je nesporné, že až na základe odborného vyšetrenia možno ustáliť vhodnejšie výchovné prostredie pre dieťa a následne rozhodnúť v danej veci.

17. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia uznesenia v 3 vyhotoveniach a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).